

Jan Śpiewak

***** (Miért haltak meg...)**

(*** Dłaczego umierali...)

Miért haltak meg a légerekben éhséggel és az egyedülléttel
megfojtottan,
ez túlmegy képzeletem befogadóképességén.

Az emberek kik túlélték a háborút
mindennek ellenére léteznek.
Barlangba szorultak
és testük hamuval beszórt.
Számukra semmi sem mulandó.
Master Lee leírta a temetőt.
A halottak önmagukról beszéltek, vitáztak, tovább intézték
dolgaikat.
A kiegyensúlyozottságról szóltak úgy, ahogy az halottakhoz illik.
Ők egyenként pusztultak el.
Tulajdonképpen nem volt semmi mondanivalójuk.
Szükségtelen szavakat használtak.
Pusztuló légerek magánya a hallgatás falát emeli.
Erről majd az unokák írnak.
Saját gyűrdéseiket adják, saját tudatlanságukat,
megfelelő távolságot tartva, ésszerűen fognak beszélni.
Mi akik többet tudunk náluk,
egyetlen épkezláb szót sem fogunk találni.

*

***** (Anyám, aki a felhők közt lakik...)**

(*** Moja matka która mieszka w chmurze...)

Anyám, aki a felhők közt lakik
Naponta ismétli nekem:
Adtam szemet – hogy látni tudj.
Adtam ujjakat – hogy keresni tudj.
Adtam szívet – hogy hinni tudj.
Adtam feleséget – hogy létezni tudj.

És naponta gyümölcs-ruhába öltözteti feleségemet.
És feleségemet naponta gally-ruhába öltözteti.
És naponta szél-ruhába öltözteti feleségemet.
Mosolyruhába, megnevezhetetlen élmények ruhájába.

Anyám mondja, ki a felhők közt lakik:
Íme a gyümölcs, íme a gally, íme a szél.

Íme a levél, mi tenyerem hajlatában nő,
Hogy árnyékod majdan tovább éljen
Fiad szélfútta hajában.

És fiamat naponta vérem ruhájába öltözteti,
Feleségem szeme fényének érzékenységébe,
És fiamat naponta az okosság ruhájába öltözteti,
A higgadság ruhájába, a kiváló tapasztalatok ruhájába.

Anyám, ki a felhők közt lakik...

1949.